

ЕЛЕКТОРАЛЬНІ НАМІРИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ
(за даними всеукраїнського репрезентативного
опитування, проведеного 11–16 грудня 2013 року)

ПОПЕРЕДНІ ЗАУВАЖЕННЯ

Масове опитування громадян, результати якого подаються нижче, було проведене 11–16 грудня 2013 року за вибіркою, що репрезентує доросле населення України віком від 18 років і старше. Опитування проводилося методом інтерв'ювання. Опитано 2002 респонденти. Похибка вибірки становить 3,2%.

Основні соціально-демографічні характеристики вибіркової сукупності:

за віком:

18–29 років – 20,3%;

30–55 років – 46,8%;

56 років і старше – 32,9%;

чоловіки – 45,4%;

жінки – 54,6%;

за рівнем освіти:

повна вища – 16,2%;

неповна вища, середня спеціальна – 22,6%;

повна середня – 42,6%;

неповна середня – 18,6%;

українці – 86,0%;

росіяни – 10,8%;

особи інших національностей – 3,2%;

за родом занять:

працівники промисловості – 11,6%;

працівники сільського господарства – 5,0%;

працівники сфери обслуговування – 16,5%;

держслужбовці – 3,8%;

працівники освіти, науки, охорони здоров'я, культури тощо – 9,4%;

студенти, учні – 4,2%;

підприємці – 7,1%;

військовослужбовці (МВС, СБУ) – 0,9%;

пенсіонери – 27,9%;
безробітні – 6,0%;
домогосподарки – 5,5%;
особи іншого роду занять – 2,0%.

Для аналізу регіональних особливостей використано умовний поділ України на такі регіони:

- **Західний** (Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька області);
- **Центральний** (Вінницька, Житомирська, Київська, Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська області, м. Київ);
- **Східний** (Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Харківська області);
- **Південний** (АР Крим, Миколаївська, Одеська, Херсонська області).

Розподіл відповідей на запитання **“Якби сьогодні проходили вибори Президента України, чи взяли б Ви участь у голосуванні?”**, у %

	Серпень 2011 р.		Листопад 2011 р.		Червень 2012 р.		Серпень 2012 р.		Жовтень 2012 р.		Серпень 2013 р.		Грудень 2013 р.	
однозначно так	32,0	71,6	39,0	72,6	36,8	74,2	38,4	74,9	36,6	74,6	30,7	68,6	39,2	74,3
скоріше так	39,6		33,6		37,4		36,5		38,0		37,9			
скоріше ні	8,0	17,2	8,5	18,5	8,6	17,7	6,1	13,0	7,8	15,0	9,9	19,8	8,8	16,5
однозначно ні	9,2		10,0		9,1		6,9		7,2		9,9		7,7	
важко відповісти	11,1		8,8		8,2		12,0		10,4		11,6		9,2	

У регіональному розрізі (на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
Західний регіон	78,4	18,4	3,1
Центральний регіон	77,8	13,0	9,1
Східний регіон	70,0	18,3	11,7
Південний регіон	70,7	17,9	11,4

Серед прихильників окремих кандидатів у президенти (на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
прихильники В. Януковича	92,4	1,5	6,1
прихильники Ю. Тимошенко	88,9	4,2	6,9
прихильники В. Кличка	91,9	3,2	4,8

У віковому розрізі (на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
18–29 років	74,1	15,4	10,4
30–55 років	72,4	18,3	9,3
56 років і більше	77,1	14,6	8,2

За статтю (на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
чоловіки	75,3	16,7	8,0
жінки	73,5	16,3	10,2

За рівнем освіти (на момент останнього опитування):

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
повна вища	81,8	12,5	5,7
неповна вища, середня спеціальна	77,7	12,4	9,9
повна середня	72,2	18,0	9,8
неповна середня	68,8	21,4	9,8

Розподіл відповідей на запитання “За кого з перелічених нижче осіб Ви проголосували б на виборах Президента України, якби вони відбувалися сьогодні?”, у %

	По вибірці в цілому						Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні (однозначно так + скоріше так)						Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні і визначився з вибором								
	Серпень 2011 р.	Листопад 2011 р.	Червень 2012 р.	Серпень 2012 р.	Жовтень 2012 р.	Серпень 2013 р.	Грудень 2013 р.	Серпень 2011 р.	Листопад 2011 р.	Червень 2012 р.	Серпень 2012 р.	Жовтень 2012 р.	Серпень 2013 р.	Грудень 2013 р.	Серпень 2011 р.	Листопад 2011 р.	Червень 2012 р.	Серпень 2012 р.	Жовтень 2012 р.	Серпень 2013 р.	Грудень 2013 р.
Віктор Янукович	16,9	15,5	15,6	17,4	16,8	11,2	17,1	23,1	20,2	19,5	22,7	21,4	15,6	21,4	29,2	25,2	24,0	28,8	24,6	19,9	24,3
Юлія Тимошенко	12,5	15,1	11,9	9,6	9,4	9,5	13,2	16,3	19,5	14,6	12,0	11,8	12,9	15,8	20,6	24,4	18,1	15,2	13,6	16,4	17,9
Віталій Кличко	не було у списку	не було у списку	7,4	8,3	11,9	11,4	12,6	не було у списку	не було у списку	9,0	9,9	14,4	16,0	15,5	не було у списку	не було у списку	11,1	12,6	16,5	20,4	17,5
Арсеній Яценюк	8,9	9,1	8,5	7,4	5,9	5,4	6,3	11,8	11,8	10,5	9,3	7,6	6,8	8,1	15,0	14,7	13,0	11,8	8,7	8,6	9,2
Петро Симоненко	3,9	4,6	4,9	5,8	8,1	5,2	6,5	5,2	5,9	6,4	6,5	10,0	6,5	7,7	6,6	7,4	7,9	8,3	11,5	8,3	8,8
Петро Порошенко	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	6,0	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	7,4	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	8,4
Олег Тягнибок	4,7	3,9	4,1	4,2	5,4	6,4	3,9	5,9	4,8	4,7	5,3	6,6	8,0	5,2	7,5	6,0	5,8	6,7	7,6	10,1	5,8
Віктор Медведчук	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,5	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,6	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	не було у списку	0,7
Віктор Ющенко	0,9	1,2	1,1	1,2	1,5	0,8	0,5	1,2	1,5	1,4	1,4	1,9	1,0	0,5	1,5	1,8	1,7	1,7	2,2	1,2	0,6
Інший	5,5	6,1	8,2	5,2	8,1	3,1	0,7	7,5	7,8	10,2	6,5	9,6	3,7	0,7	9,5	9,8	12,5	8,3	11,2	5,0	0,8
Ще не знаю, вагаюся з вибором	24,1	20,2	21,3	25,1	18,4	24,8	15,5	21,0	19,9	19,0	21,2	13,1	21,5	11,8	-	-	-	-	-	-	-
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	8,3	9,7	6,4	6,8	5,7	9,3	8,4	8,0	8,6	4,7	5,2	3,6	8,0	5,2	10,1	10,7	5,9	6,6	4,1	10,1	5,9
Не пішов би голосувати	14,3	14,6	10,6	9,0	8,8	12,9	8,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
Віктор Янукович	4,4	8,8	29,4	25,2
Юлія Тимошенко	17,9	19,9	7,3	5,4
Віталій Кличко	22,3	12,5	7,0	12,6
Арсеній Яценюк	11,9	6,8	3,6	3,7
Петро Симоненко	2,6	3,2	12,9	4,8
Петро Порошенко	8,3	7,3	3,5	5,8
Олег Тягнибок	8,5	5,3	1,4	0,7
Віктор Медведчук	0,3	0,8	0,3	0,7
Віктор Ющенко	0,8	0,9	0,2	0,3
Інший	0,8	1,1	0,2	1,4
Ще не знаю, вагаюся з вибором	9,8	19,3	12,9	18,7
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	6,2	7,1	9,4	12,2
Не пішов би на вибори	6,2	7,1	12,0	8,5

У віковому розрізі (у % до кількості опитаних представників певного віку, на момент останнього опитування):

	18–29 років	30–55 років	56 років і більше
Віктор Янукович	9,6	16,8	22,3
Юлія Тимошенко	12,6	13,5	13,4
Віталій Кличко	24,6	12,4	5,5
Арсеній Яценюк	7,1	6,3	5,8
Петро Симоненко	1,0	3,1	14,7
Петро Порошенко	2,2	7,6	6,1
Олег Тягнибок	6,2	3,6	3,0
Віктор Медведчук	0,2	0,6	0,5
Віктор Ющенко	0,5	0,4	0,8
Інший	0,5	0,6	1,1
Ще не знаю, вагаюся з вибором	18,0	16,3	12,1
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	8,6	8,8	7,9
Не пішов би на вибори	8,9	9,9	7,0

За статтю (у % до кількості опитаних представників певної статі, на момент останнього опитування):

	Чоловіки	Жінки
Віктор Янукович	16,7	17,5
Юлія Тимошенко	10,7	15,4
Віталій Кличко	15,5	10,1
Арсеній Яценюк	5,6	6,9
Петро Симоненко	7,6	5,5
Петро Порошенко	6,2	5,9
Олег Тягнибок	5,1	3,0
Віктор Медведчук	0,3	0,6
Віктор Ющенко	0,6	0,6
Інший	0,9	0,9
Ще не знаю, вагаюся з вибором	12,6	17,6
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	9,3	7,8
Не пішов би на вибори	9,1	8,4

За рівнем освіти (у % до кількості опитаних представників певного освітнього рівня, на момент останнього опитування):

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
Віктор Янукович	16,8	14,7	17,2	20,0
Юлія Тимошенко	10,6	14,1	14,1	12,7
Віталій Кличко	16,5	17,0	11,4	6,8
Арсеній Яценюк	8,4	6,3	5,4	5,7
Петро Симоненко	3,7	5,6	5,7	12,2
Петро Порошенко	9,0	6,0	5,6	4,6
Олег Тягнибок	5,6	5,1	3,2	3,0
Віктор Медведчук	0,3	1,1	0,4	0,3
Віктор Ющенко	0,0	0,2	0,9	0,5
Інший	1,6	0,4	0,7	0,5
Ще не знаю, вагаюся з вибором	14,6	14,3	16,3	14,6
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	6,5	7,8	9,3	8,9
Не пішов би на вибори	6,2	7,4	9,8	10,3

Розподіл відповідей на запитання “А за кого з перелічених нижче осіб Ви проголосували б на виборах Президента України, якби у списку кандидатів не було Юлії Тимошенко?”, у %

	По вибірці в цілому	Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні (однозначно так + скоріше так)	Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні і визначився з вибором
Віктор Янукович	17,3	21,6	25,2
Віталій Кличко	14,8	18,1	21,1
Арсеній Яценюк	10,6	13,3	15,5
Петро Порошенко	8,1	10,1	11,7
Петро Симоненко	6,4	7,6	8,9
Олег Тягнибок	5,6	7,1	8,3
Віктор Медведчук	0,5	0,7	0,8
Віктор Ющенко	0,5	0,5	0,6
Інший	0,7	0,7	0,8
Ще не знаю, вагаюся з вибором	17,0	14,2	–
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	8,9	6,2	7,2
Не пішов би голосувати	9,4	–	–

Тенденції розподілу голосів громадян, які мають намір голосувати за Ю. Тимошенко, у разі відсутності її у виборчому списку (у % до числа респондентів, які збираються голосувати за Ю. Тимошенко)

Арсеній Яценюк	33,2
Віталій Кличко	15,8
Петро Порошенко	15,5
Олег Тягнибок	10,6
Віктор Янукович	0,4
Петро Симоненко	0,4
Віктор Медведчук	0,4
Віктор Ющенко	0,0
Інший	0,0
Ще не знаю, вагаюся з вибором	17,0
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	4,9
Не пішов би голосувати	1,9

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
Віктор Янукович	4,7	8,8	29,6	25,9
Віталій Кличко	26,2	15,1	8,0	14,6
Арсеній Яценюк	17,4	14,0	5,6	5,1
Петро Порошенко	10,6	10,6	5,2	6,1
Петро Симоненко	2,3	3,3	12,7	4,4
Олег Тягнибок	11,4	8,2	1,5	1,4
Віктор Медведчук	0,3	0,9	0,3	0,7
Віктор Ющенко	0,8	0,8	0,2	0,3
Інший	0,8	0,9	0,2	1,4
Ще не знаю, вагаюся з вибором	11,1	22,4	13,8	20,1
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	7,3	7,6	10,3	10,9
Не пішов би на вибори	7,3	7,6	12,6	9,2

У віковому розрізі (у % до кількості опитаних представників певного віку, на момент останнього опитування):

	18–29 років	30–55 років	56 років і більше
Віктор Янукович	9,9	16,8	22,8
Віталій Кличко	27,3	14,7	7,3
Арсеній Яценюк	11,8	10,0	10,6
Петро Порошенко	3,2	10,1	8,3
Петро Симоненко	1,2	3,0	14,4
Олег Тягнибок	7,4	5,3	4,9
Віктор Медведчук	0,2	0,7	0,5
Віктор Ющенко	0,5	0,4	0,6
Інший	0,5	0,6	0,9
Ще не знаю, вагаюся з вибором	20,0	17,9	14,0
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	8,4	9,5	8,3
Не пішов би на вибори	9,6	10,7	7,4

За статтю (у % до кількості опитаних представників певної статі, на момент останнього опитування):

	Чоловіки	Жінки
Віктор Янукович	16,9	17,7
Віталій Кличко	17,2	12,8
Арсеній Яценюк	9,3	11,8
Петро Порошенко	8,4	8,0
Петро Симоненко	7,4	5,5
Олег Тягнибок	7,0	4,5
Віктор Медведчук	0,3	0,7
Віктор Ющенко	0,4	0,6
Інший	0,8	0,6
Ще не знаю, вагаюся з вибором	13,5	20,1
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	9,6	8,4
Не пішов би на вибори	9,3	9,5

За рівнем освіти (у % до кількості опитаних представників певного освітнього рівня, на момент останнього опитування):

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
Віктор Янукович	17,1	15,0	17,5	19,7
Віталій Кличко	18,4	18,8	14,1	8,4
Арсеній Яценюк	12,1	10,5	10,1	10,0
Петро Порошенко	10,6	9,4	7,3	6,8
Петро Симоненко	3,7	5,6	5,4	12,2
Олег Тягнибок	7,5	6,3	5,0	4,9
Віктор Медведчук	0,3	1,1	0,5	0,3
Віктор Ющенко	0,0	0,2	0,8	0,5
Інший	1,6	0,4	0,6	0,5
Ще не знаю, вагаюся з вибором	15,9	16,5	18,0	16,5
Вказав би в бюлетені, що не підтримую жодної кандидатури	6,2	8,0	10,2	9,5
Не пішов би на вибори	6,5	8,3	10,5	10,8

Розподіл відповідей на запитання “*За кого б Ви проголосували, якби у 2-й тур виборів Президента України вийшли перелічені нижче політичні діячі?*”, у %

• *В. Янукович і В. Кличко?*

	Серпень 2012 р.	Жовтень 2012 р.	Серпень 2013 р.	Грудень 2013 р.
за В. Януковича	21,4	20,3	16,6	24,5
за В. Кличка	30,6	37,3	30,7	40,1
ще не знаю	20,1	17,1	17,2	10,6
проголосував би проти обох	15,9	15,0	20,4	13,6
не пішов би голосувати	12,0	10,4	15,1	11,2

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За В. Януковича	За В. Кличка	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	8,1	63,9	5,7	13,2	9,1
Центральний регіон	10,9	54,2	13,4	10,6	10,9
Східний регіон	42,9	17,9	9,6	16,1	13,5
Південний регіон	35,0	26,9	13,3	15,3	9,5

У віковому розрізі (у % до кількості опитаних представників певного віку, на момент останнього опитування):

	За В. Януковича	За В. Кличка	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
18–29 років	12,1	55,9	10,8	10,1	11,1
30–55 років	22,5	40,6	9,9	14,7	12,3
56 років і більше	34,9	29,6	11,5	14,3	9,7

Тенденції розподілу в II турі на користь В. Януковича та В. Кличка голосів громадян, які у I турі мають намір голосувати за інших кандидатів у президенти

(у % до числа респондентів, які збираються голосувати в I турі за того чи іншого кандидата)

Мають намір голосувати у I турі за:	Схильні голосувати у II турі за:		Ще не знають	Проголосують проти обох	Не підуть голосувати
	В. Януковича	В. Кличка			
Віктора Януковича	99,1	0,0	0,6	0,0	0,3
Юлію Тимошенко	0,4	71,3	9,4	12,5	6,4
Віталія Кличка	0,8	98,4	0,4	0,0	0,4
Арсенія Яценюка	1,6	71,4	12,8	12,8	2,4
Петра Симоненка	47,7	3,8	8,5	33,8	6,2
Петра Порошенка	5,8	55,0	16,7	19,2	3,3
Олега Тягнибока	1,3	81,0	6,3	10,1	1,3

Віктора Медведчука	40,0	0,0	10,0	40,0	10,0
Віктора Ющенка	9,1	36,4	9,1	27,3	18,2
За іншого	6,7	53,3	0,0	26,7	13,3
Ще не знають, вагаються з вибором	14,7	33,0	39,2	8,2	4,9
Не підтримують жодної кандидатури	13,0	13,0	4,7	63,3	5,9
Не підуть на вибори	0,6	4,0	1,7	2,9	90,9

• **В. Янукович і Ю. Тимошенко?**

	Серпень 2011 р.	Листопад 2011 р.	Червень 2012 р.	Серпень 2012 р.	Жовтень 2012 р.	Серпень 2013 р.	Грудень 2013 р.
за В. Януковича	23,8	24,5	23,6	24,4	22,8	18,5	25,8
за Ю. Тимошенко	23,6	28,2	28,3	25,7	26,3	22,3	33,0
ще не знаю	16,6	10,4	10,5	16,5	16,8	16,2	10,8
проголосував би проти обох	19,5	20,6	22,4	20,1	22,6	26,5	19,1
не пішов би голосувати	16,4	16,3	15,2	13,2	11,4	16,5	11,3

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За В. Януковича	За Ю. Тимошенко	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	8,1	59,0	6,2	18,4	8,3
Центральний регіон	10,7	44,0	13,9	19,8	11,6
Східний регіон	45,4	15,2	9,1	16,8	13,5
Південний регіон	39,2	14,0	13,7	23,5	9,6

Тенденції розподілу в II турі на користь В. Януковича та Ю. Тимошенко голосів громадян, які у I турі мають намір голосувати за інших кандидатів у президенти

(у % до числа респондентів, які збираються голосувати в I турі за того чи іншого кандидата)

Мають намір голосувати у I турі за:	Схильні голосувати у II турі за:		Ще не знають	Проголосують проти обох	Не підуть голосувати
	В. Януковича	Ю. Тимошенко			
Віктора Януковича	99,4	0,0	0,0	0,6	0,0
Юлію Тимошенко	0,0	99,6	0,0	0,0	0,4
Віталія Кличка	3,2	46,2	16,3	28,3	6,0
Арсенія Яценюка	1,6	66,7	13,5	16,7	1,6
Петра Симоненка	48,5	3,1	6,9	34,6	6,9
Петра Порошенка	7,5	45,8	17,5	26,7	2,5

Олега Тягнибока	1,3	63,3	8,9	22,8	3,8
Віктора Медведчука	40,0	0,0	10,0	40,0	10,0
Віктора Ющенка	9,1	27,3	9,1	36,4	18,2
За іншого	6,7	53,3	0,0	33,3	6,7
Ще не знають, вагаються з вибором	19,6	21,2	36,6	16,7	5,9
Не підтримують жодної кандидатури	14,3	5,4	2,4	72,6	5,4
Не підуть на вибори	1,1	0,6	1,7	4,0	92,6

• **В. Янукович і А. Яценюк?**

	Серпень 2011 р.	Листопад 2011 р.	Червень 2012 р.	Серпень 2012 р.	Жовтень 2012 р.	Грудень 2013 р.
за В. Януковича	22,9	21,9	23,4	24,7	22,8	25,5
за А. Яценюка	23,8	28,5	29,1	25,7	26,2	32,2
ще не знаю	19,0	14,4	11,8	16,8	17,9	12,4
проголосував би проти обох	18,1	18,3	20,5	19,4	21,5	18,5
не пішов би голосувати	16,1	16,9	15,2	13,3	11,6	11,4

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За В. Януковича	За А. Яценюка	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	7,5	61,3	6,0	16,6	8,6
Центральний регіон	11,0	41,8	17,7	17,7	11,8
Східний регіон	44,5	13,1	10,0	18,8	13,7
Південний регіон	38,8	15,3	13,9	22,4	9,5

Тенденції розподілу в II турі на користь В. Януковича та А. Яценюка голосів громадян, які у I турі мають намір голосувати за інших кандидатів у президенти

(у % до числа респондентів, які збираються голосувати в I турі за того чи іншого кандидата)

Мають намір голосувати у I турі за:	Схильні голосувати у II турі за:		Ще не знають	Проголосують проти обох	Не підуть голосувати
	В. Януковича	А. Яценюка			
Віктора Януковича	99,7	0,0	0,0	0,0	0,3
Юлію Тимошенко	0,4	75,1	10,2	11,3	3,0
Віталія Кличка	2,0	50,8	15,1	23,8	8,3

Арсенія Яценюка	0,0	98,4	1,6	0,0	0,0
Петра Симоненка	47,7	3,8	8,5	33,1	6,9
Петра Порошенка	6,7	43,3	19,2	28,3	2,5
Олега Тягнибока	1,3	68,4	11,4	16,5	2,5
Віктора Медведчука	40,0	0,0	10,0	40,0	10,0
Віктора Ющенка	9,1	36,4	27,3	27,3	0,0
За іншого	6,7	60,0	0,0	20,0	13,3
Ще не знають, вагаються з вибором	19,9	20,6	39,5	15,0	4,9
Не підтримують жодної кандидатури	11,8	4,1	4,7	73,4	5,9
Не підуть на вибори	1,7	0,0	2,3	6,3	89,7

• *В. Янукович і О. Тягнибок?*

	Серпень 2011 р.	Листопад 2011 р.	Червень 2012 р.	Грудень 2013 р.
за В. Януковича	24,8	25,0	23,9	27,0
за О. Тягнибока	13,9	15,3	15,2	22,8
ще не знаю	19,2	14,4	12,6	12,8
проголосував би проти обох	24,1	27,3	30,7	24,7
не пішов би голосувати	18,0	18,0	17,5	12,7

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За В. Януковича	За О. Тягнибока	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	8,6	46,2	12,7	22,1	10,4
Центральний регіон	11,5	32,9	17,5	24,6	13,4
Східний регіон	47,2	6,2	7,6	24,4	14,6
Південний регіон	41,2	6,1	13,9	28,9	9,9

Тенденції розподілу в II турі на користь В. Януковича та О. Тягнибока голосів громадян, які у I турі мають намір голосувати за інших кандидатів у президенти

(у % до числа респондентів, які збираються голосувати в I турі за того чи іншого кандидата)

Мають намір голосувати у I турі за:	Схильні голосувати у II турі за:		Ще не знають	Проголосують проти обох	Не підуть голосувати
	В. Януковича	О. Тягнибока			
Віктора Януковича	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Юлію Тимошенко	0,8	51,3	14,7	25,3	7,9
Віталія Кличка	4,0	33,3	18,7	33,3	10,7
Арсенія Яценюка	2,4	44,0	18,4	32,0	3,2
Петра Симоненка	49,2	2,3	6,9	34,6	6,9
Петра Порошенка	10,0	34,2	14,2	38,3	3,3
Олега Тягнибока	0,0	98,7	1,3	0,0	0,0
Віктора Медведчука	40,0	0,0	10,0	40,0	10,0
Віктора Ющенка	9,1	9,1	27,3	45,5	9,1
За іншого	13,3	46,7	0,0	26,7	13,3
Ще не знають, вагаються з вибором	22,4	14,1	36,5	21,4	5,6
Не підтримують жодної кандидатури	16,6	3,6	1,2	72,8	5,9
Не підуть на вибори	1,7	0,6	1,7	5,7	90,3

• В. Кличко і Ю. Тимошенко?

	Серпень 2012 р.	Жовтень 2012 р.	Серпень 2013 р.	Грудень 2013 р.
за В. Кличка	22,9	28,8	23,3	25,3
за Ю. Тимошенко	18,8	15,7	14,6	21,1
ще не знаю	20,2	19,6	20,0	12,8
проголосував би проти обох	24,9	25,0	26,3	28,9
не пішов би голосувати	13,3	11,0	15,9	11,9

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	За В. Кличка	За Ю. Тимошенко	Ще не знаю	Проголосував би проти обох	Не пішов би голосувати
Західний регіон	39,2	29,4	11,4	12,7	7,3
Центральний регіон	25,3	29,0	16,6	18,5	10,6
Східний регіон	17,8	12,8	11,2	41,6	16,6
Південний регіон	24,0	11,0	9,2	45,2	10,6

• **В. Кличко і О. Тягнибок?**

	Грудень 2013 р.
за В. Кличка	31,9
за О. Тягнибока	11,5
ще не знаю	13,2
проголосував би проти обох	30,6
не пішов би голосувати	12,8

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	За В. Кличка	За О. Тягни- бока	Ще не знаю	Проголо- сував би проти обох	Не пішов би голосу- вати
Західний регіон	46,0	19,5	13,2	11,7	9,6
Центральний регіон	33,1	18,3	18,0	18,9	11,6
Східний регіон	23,4	3,8	9,7	45,7	17,3
Південний регіон	29,9	3,1	9,9	47,6	9,5

• **Ю. Тимошенко і О. Тягнибок?**

	Грудень 2013 р.
за Ю. Тимошенко	25,5
за О. Тягнибока	11,2
ще не знаю	12,5
проголосував би проти обох	37,2
не пішов би голосувати	13,7

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	За Ю. Тимо- шенко	За О. Тягни- бока	Ще не знаю	Проголо- сував би проти обох	Не пішов би голосу- вати
Західний регіон	44,2	19,0	11,2	16,9	8,8
Центральний регіон	27,8	17,1	17,5	24,9	12,7
Східний регіон	17,0	3,8	8,2	53,0	17,9
Південний регіон	14,7	4,1	12,3	55,8	13,0

Розподіл відповідей на запитання **“Якби сьогодні проходили вибори до Верховної Ради України, чи взяли б Ви участь у голосуванні?”**, у %

однозначно так	37,6	72,7
скоріше так	35,1	
скоріше ні	7,0	16,6
однозначно ні	9,6	
важко відповісти	10,7	

У регіональному розрізі:

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
Західний регіон	80,3	16,6	3,1
Центральний регіон	76,8	13,2	10,1
Східний регіон	67,0	18,6	14,4
Південний регіон	66,1	20,4	13,5

Серед прихильників провідних політичних сил:

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
прихильники ВО “Батьківщина”	91,2	5,3	3,4
прихильники Партії регіонів	92,8	1,8	5,5
прихильники партії “УДАР Віталія Кличка”	91,6	3,3	5,1

У віковому розрізі:

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
18–29 років	70,0	17,3	12,7
30–55 років	69,7	18,6	11,7
56 років і більше	78,5	13,5	8,0

За статтю:

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
чоловіки	73,3	16,9	9,8
жінки	72,2	16,3	11,4

За рівнем освіти:

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
повна вища	78,7	12,8	8,5
неповна вища, середня спеціальна	76,7	13,9	9,4
повна середня	70,4	18,4	11,1
неповна середня	67,9	19,3	12,9

Розподіл відповідей на запитання *“За яку з перелічених нижче партій Ви проголосували б сьогодні на виборах до Верховної Ради України?”*, у %

	Результати виборів 2012 р. (за даними ЦВК)	Дані опитування 11–16 грудня 2013 р.		
		По вибірці в цілому	Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні (однозначно так + скоріше так)	Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні і визначився з вибором
Політична партія Всеукраїнське об'єднання “Батьківщина”	25,5	17,9	22,7	26,3
Партія регіонів	30,0	17,5	22,5	26,1
Політична партія “УДАР (Український демократичний альянс за реформи) Віталія Кличка”	14,0	14,0	17,5	20,4
Комуністична партія України	13,2	7,9	9,3	10,7
Політична партія Всеукраїнське об'єднання “Свобода”	10,4	6,4	8,2	9,5
Політична партія “Наша Україна”	1,1	1,7	1,8	2,1
Партія зелених України	0,3	0,9	1,1	1,2
Радикальна партія Олега Ляшка	1,1	0,9	1,0	1,1
Партія Пенсіонерів України	0,6	0,8	0,7	0,8
Соціалістична партія України	0,5	0,9	0,6	0,7
Партія Наталії Королевської “Україна – Вперед!”	1,6	0,2	0,1	0,2
Партія “Руський блок”	0,3	0,2	0,1	0,2
Інша партія (блок)	1,4	0,4	0,5	0,6
Важко відповісти, ще не визначився	–	18,1	13,9	–
Не пішов би голосувати	–	12,4	–	–

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Централь- ний регіон	Східний регіон	Південний регіон
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	28,0	24,5	9,8	8,2
Партія регіонів	4,9	8,6	30,2	25,5
Політична партія "УДАР (Український демократичний альянс за реформи) Віталія Кличка"	24,1	14,0	7,8	14,6
Комуністична партія України	2,6	4,8	14,9	5,8
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	13,2	7,9	2,4	2,7
Політична партія "Наша Україна"	3,9	2,3	0,3	0,3
Партія Зелених України	1,0	0,8	0,6	1,4
Радикальна партія Олега Ляшка	0,5	1,7	0,2	1,4
Партія Пенсіонерів України	0,5	1,1	1,1	0,0
Соціалістична партія України	1,0	0,8	1,2	0,0
Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	0,5	0,2	0,0	0,3
Партія "Руський блок"	0,0	0,2	0,2	0,7
Інша партія	1,0	0,5	0,2	0,0
Важко відповісти, ще не визначився	9,3	21,1	16,6	25,5
Не пішов би голосувати	9,3	11,5	14,6	13,6

У віковому розрізі (у % до кількості опитаних представників певного віку):

	18–29 років	30–55 років	56 років і ільше
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	15,3	18,2	19,1
Партія регіонів	11,1	17,0	22,0
Політична партія "УДАР (Український демократичний альянс за реформи) Віталія Кличка"	24,3	14,4	7,1
Комуністична партія України	1,2	3,9	17,6
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	8,9	6,3	4,9

Політична партія “Наша Україна”	1,5	1,6	1,8
Партія Зелених України	1,2	0,9	0,6
Радикальна партія Олега Ляшка	1,0	1,1	0,6
Партія Пенсіонерів України	0,0	0,3	2,0
Соціалістична партія України	0,0	1,3	0,8
Партія Наталії Королевської “Україна – Вперед!”	0,5	0,1	0,2
Партія “Руський блок”	0,0	0,4	0,0
Інша партія	0,5	0,2	0,6
Важко відповісти, ще не визначився	22,3	19,8	13,2
Не пішов би голосувати	12,1	14,5	9,6

За статтю (у % до кількості опитаних представників певної статі):

	Чоловіки	Жінки
Політична партія Всеукраїнське об’єднання “Батьківщина”	14,9	20,5
Партія регіонів	16,8	18,0
Політична партія “УДАР (Український демократичний альянс за реформи) Віталія Кличка”	17,0	11,4
Комуністична партія України	8,8	7,0
Політична партія Всеукраїнське об’єднання “Свобода”	8,1	4,9
Політична партія “Наша Україна”	2,1	1,3
Партія Зелених України	1,2	0,6
Радикальна партія Олега Ляшка	0,3	1,4
Партія Пенсіонерів України	1,0	0,6
Соціалістична партія України	0,9	0,8
Партія Наталії Королевської “Україна – Вперед!”	0,2	0,2
Партія “Руський блок”	0,1	0,3
Інша партія	0,7	0,2
Важко відповісти, ще не визначився	14,9	20,9
Не пішов би голосувати	13,0	11,9

За рівнем освіти (у % до кількості опитаних представників певного освітнього рівня):

	Повна вища	Неповна вища, середня спеціальна	Повна середня	Неповна середня
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"	14,0	19,5	19,0	16,5
Партія регіонів	16,8	14,8	17,5	20,5
Політична партія "УДАР (Український демократичний альянс за реформи) Віталія Кличка"	18,4	17,5	13,4	7,6
Комуністична партія України	3,1	7,2	6,9	15,4
Політична партія Всеукраїнське об'єднання "Свобода"	10,3	7,6	4,9	5,1
Політична партія "Наша Україна"	2,5	1,3	1,3	1,9
Партія Зелених України	1,6	0,9	0,7	0,5
Радикальна партія Олега Ляшка	0,6	0,7	1,4	0,3
Партія Пенсіонерів України	0,0	1,1	0,8	1,1
Соціалістична партія України	1,6	0,7	0,6	0,8
Партія Наталії Королевської "Україна – Вперед!"	0,0	0,2	0,4	0,0
Партія "Руський блок"	0,0	0,2	0,4	0,0
Інша партія	0,6	0,4	0,2	0,5
Важко відповісти, ще не визначився	19,6	17,0	19,2	15,9
Не пішов би голосувати	10,9	10,8	13,4	13,8

ПЕРЕДВИБОРНІ РЕЙТИНГИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОМАЙДАНУ

Післямова з деякими висновками

Мабуть, кожного, хто стежить за передвиборними рейтингами, цікавить питання: чи змінилися вони за останній час? Тобто чи вплинув на них Євромайдан, і, якщо вплинув, то як саме?

Так уже склалося, що практично водночас із нашим опитуванням було проведено інше дослідження електоральних намірів громадян України (<http://www.socis.kiev.ua/ua/press/suspilno-politychna-sytuatsija-v-ukrajini-hruden-2013.html>). Його результати виявилися навдивовижу прийнятними для діаметрально протилежних політичних сил. Тож не дивно, що їх, не без певних замовчувань, поспішили витлумачити на свою користь різні мас-медіа – як провладні (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/evromaydan-podnyal-reytingi-yanukovicha-klichko-i-poroshenko-485223.html>), так і близькі до опозиції (<http://www.umoloda.kiev.ua/number/2391/283/85086/>).

Не вважаємо за доцільне оспорювати ці результати, які почасти збігаються, а почасти й суттєво розходяться з даними нашого опитування. Проте маємо нагадати, що будь-який результат соціологічного дослідження – це більш чи менш достовірною модель певного явища, а не саме явище. Тому, щоб скласти адекватне уявлення про явище, завжди корисно послуговуватися різними моделями, особливо в тих випадках, коли вони справді різняться.

Саме такими міркуваннями ми й керувались, оприлюднивши напередодні Нового року наведені вище дані, які відтворюють далеко не однозначну картину електоральних симпатій населення. Тепер спробуємо ці дані бодай коротко обговорити.

Звернімося передусім до, так би мовити, первинного розподілу голосів на гіпотетичних виборах Президента України, інакше кажучи, до ймовірних результатів першого туру голосування, оскільки те, що президентські вибори проходять у два тури, на сьогоднішній день жодних сумнівів не викликає. Аналіз отриманих відповідей засвідчує, що всупереч очікуванням надто великих змін в електоральних намірах громадян за останні місяці не простежується. Впевнено можна говорити лише про дві тенденції: зростання рейтингу В. Януковича і появу певних електоральних перспектив у П. Порошенка. Якщо взяти до уваги розподіл відповідей серед усіх опитаних, статистично достовірне підвищення рейтингу спостерігається також у Ю. Тимошенко, однак це

підвищення нівелюється серед активного електорату, а тим паче серед тих, хто має намір брати участь у голосуванні і вже визначився з вибором. Відхилення в рейтингах В. Кличка та А. Яценюка, як між іншим і П. Симоненка, загалом перебувають у межах статистичної похибки. А й без того невисокий рейтинг О. Тягнибока, попри активність лідера “Свободи” на Майдані, не тільки не зростає, а, навпаки, знижується.

При цьому в разі неучасті у виборах Юлії Тимошенко в другий тур, як і раніше, з більшим чи меншим відривом виходять В. Янукович і В. Кличко. Якщо ж би ситуація раптом змінилась і Тимошенко таки брала участь у виборах, то сказати, хто з них – вона чи Кличко – вийде в другий тур разом з Януковичем, наразі неможливо.

У другому турі, як і під час попередніх опитувань, чинний Президент помітно поступається всім можливим опонентам, крім О. Тягнибока (останній залишається для Януковича найбільш зручним, хоч і вкрай малоймовірним суперником). Проте було б помилкою недооцінювати електоральні перспективи чинного глави держави. По-перше, тому що при моделюванні другого туру його рейтинги мають хоч і менш виражену порівняно з опонентами, але очевидну позитивну динаміку, по-друге, з огляду на доволі значну кількість виборців, котрі ще не визначилися, та “протівсіхів, що теоретично може урівняти його шанси з шансами таких суперників, як Ю. Тимошенко чи А. Яценюк.

На перший погляд, невідворотно програє в другому турі Янукович лише Кличкові, за якого вже сьогодні схильні голосувати понад 40% виборців. Проте й ця невідворотність не є безсумнівною. Адже, як уже зазначалося, Кличко взагалі може не вийти в другий тур. І не тільки в разі участі у виборах Ю. Тимошенко. Стрімке нарощування електоральних м’язів П. Порошенком показало, що насправді остаточний підсумок боротьби за вихід у другий тур ще рано вважати наперед визначеним. До того ж слід враховувати специфіку електорату В. Кличка, левову частку якого складає молодь, котра, незважаючи на свою протестну налаштованість, не поспішає йти на виборчі дільниці. Це довели й останні парламентські вибори, й недавні вибори у так званих проблемних округах. Нехіть молоді до участі в голосуванні може зіграти з Кличком злий жарт як у першому, так і в другому турі президентських виборів.

Нарешті, не можна виключити зняття лідера “Удару” з президентських перегонів на підставі тривалого проживання за кордоном.

Неоднозначною є також картина парламентських виборів. Порівняння даних проведеного опитування з результатами голосування на виборах 2012 року засвідчує скоріше відносне зниження рейтингів провладних партій (Партії регіонів і КПУ), ніж зростання рівня електоральної підтримки опозиційних сил (див. колонку “Серед тих, хто має намір взяти участь у голосуванні і визначився з вибором”). З-поміж опозиційних сил вищий, ніж у 2012 році результат демонструє лише “Удар”: про його підтримку заявляють 17,5% активного електорату, а серед тих громадян, що вже визначилися з вибором, – навіть 20,4%. Але тут варто згадати, що приблизно такі самі цифри показували для “Удару” й передвиборні очікування 2012 року, однак реальний електоральний ужинок цієї політичної сили на тодішніх парламентських виборах виявився вочевидь скромнішим – усе з тієї ж причини низької явки на виборчі ділянки молоді, яка домінує в електораті “ударівців”.

Утім, навіть якщо припустити, що цього разу “Ударові” вдасться утримати свій електорат, це зовсім не означає, що опозиційні сили неодмінно створять у Верховній Раді нову більшість. Адже можливості розширення електоральної бази (за рахунок тих, хто не визначився) у Партії регіонів і, напевне, деякою мірою і в Компартії поки що не вичерпані. А головне – є ж іще й вибори в одномандатних округах, результати яких неважко передбачити, беручи до уваги вельми невтішні для опозиції підсумки голосування, що ними “порадували” її 15 грудня проблемні округи.

Отже, з отриманих даних, на наш погляд, випливає, що коли б сьогодні керівництво країни пристало на вимогу Майдану і пішло на повне перезавантаження влади, опозиційні сили навряд чи мали б гарантовану перемогу на президентських, а тим паче на парламентських виборах.

Можна зробити й ширший висновок. Напевне, він полягає в тому, що протестні настрої громадян автоматично не конвертуються в їхні електоральні наміри. Через те спроби підмінити масовими акціями цілеспрямовану роботу з нарощування електорального ресурсу приречені на невдачу.